

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Vijfheerenlanden
Postbus 11
4140 AA LEERDAM

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	+31681025300
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	thomas.van.walchren@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-13058	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Thomas van Walchren	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitoefening luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Ons oordeel voor het vakgebied VTH over 2022-2023 luidt 'voldoet'. U heeft echter nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. Deze verbeterpunten vindt u in de bijlage. Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, kan dat gevolgen hebben voor de beoordeling 2023-2024.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

In de vorige beoordelingsperiode is de taakuitvoering van uw gemeente voor de tweede keer als 'voldoet' beoordeeld. Dit betekent dat u de vorige beoordelingsronde grotendeels voldeed aan de wettelijke eisen. Wij hebben daarom de

ontvangen toezichtinformatie summier getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 27 november 2023 een gesprek gevoerd met een regisseur VTH, twee beleidsadviseurs VTH en een beleidsadviseur RO / regievoerder ODRU van uw gemeente. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8-cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

U heeft de toezichtinformatie tijdig aan ons toegestuurd. Onze algemene indruk is dat de stukken met de nodige aandacht en zorgvuldigheid zijn opgesteld. Positieve punten zijn bijvoorbeeld dat de vaststelling van het jaarverslag 2022 en uitvoeringsprogramma 2023 aanzienlijk is vervroegd en dat u een jaarverslag en uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van milieutaken hebt vastgesteld.

Wij constateren echter dat u nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling hebt uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn daarom ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant.

Zo constateren wij dat aan de hand van de risicoanalyse en prioritering geen concrete of meetbare handhavingsdoelen in het VTH-beleid 2021-2024 zijn geformuleerd ter beheersing van externe risico's en het waarborgen van veiligheid, gezondheid en naleving van regelgeving in de gemeenschap. De doelen die in het beleid zijn geformuleerd zijn vooral interne kwaliteits- en procesdoelen en implementatie van nieuwe regelgeving. Deze kwaliteits- en procesdoelen, hoewel deze belangrijk en nastrevenswaardig zijn, houden niet direct verband met de uitgevoerde risicoanalyse en daaruit voortvloeiende prioriteiten met betrekking tot omgevingsaspecten.

Het niet hebben van concrete en meetbare uitvoerings- en handhavingsdoelen op basis van de risicoanalyse en prioriteiten maakt het niet goed mogelijk om inzichtelijk te krijgen welke financiële en personele middelen *benodigd* zijn voor het bereiken van doelen die specifiek gericht zijn op het verminderen of beheersen van risico's en problemen binnen een bepaald domein zoals milieu gezondheid, veiligheid of naleving van (bouw)regelgeving. In het uitvoeringsprogramma heeft u weliswaar de beschikbare en de benodigde capaciteit weergegeven voor de uitvoering van de verschillende activiteiten, maar de wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen is niet inzichtelijk gemaakt. Wettelijk is vereist dat u de voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen en de uit te voeren werkzaamheden benodigde én beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk maakt in het beleidsplan en in de begroting borgt. Ook de wijze waarop de benodigde financiële en personele middelen is berekend moet inzichtelijk worden gemaakt. Vervolgens dient u er zorg voor te dragen dat voor de uitvoering van de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's, voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.

Een overzicht van de verbeterpunten treft u aan in de bijlage.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat uw college op 21 juni 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of u jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of uw college daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. De kwaliteitscriteria zijn van toepassing op de basis- en plustaken die de omgevingsdienst uitvoert en (gelet op de toelichting op uw verordening) de VTH-taken die de eigen organisatie uitvoert, tenzij uw college (in bijvoorbeeld het jaarlijks VTH jaarverslag/ uitvoeringsprogramma), expliciet anders heeft bepaald. We hebben geen document aangetroffen waarin uw college taken gemotiveerd uitsluit.

U heeft in een Implementatieplan kwaliteitseisen VTH van 30 januari 2023 uw gemeentelijke organisatie uitvoerig geëvalueerd en u heeft een beknopte versie daarvan op 31 januari 2023 aan de gemeenteraad gestuurd ter informatie. U heeft echter al meerdere jaren niet geëvalueerd of ook door de omgevingsdienst wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria.

Het is van belang dat uw gemeente erop stuit dat ook door de omgevingsdienst aan de kwaliteitscriteria wordt voldaan, u de evaluatie daaromtrent jaarlijks uitvoert en de gemeenteraad daarover actief informeert. Wij verzoeken u dringend dit alsnog te doen en hierover met een heldere onderbouwing te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre de omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitscriteria en waar eventuele knelpunten liggen.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

De beoordeling van dit taakveld over 2022 luidt 'voldoet'. Dit betekent dat u grotendeels voldoet aan de wettelijke eisen. Uit de door u ingediende toezichtinformatie blijkt dat archeologie structureel deel uitmaakt van de vergunningsprocedure. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de Monumentencommissie.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Ook kijken wij ook of u de verbeterpunten heeft uitgevoerd. Nu de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op 1 januari 2024 in werking treden, valt in 2024 elke gemeente onder het reguliere toezichtregime. Dat betekent dat de toezichtinformatie inhoudelijk wordt beoordeeld.

Tot slot

Hiermee is deze beoordelingsronde afgerond. We verzoeken u de in de bijlage opgenomen verbeterpunten uit te voeren en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Voer een periodieke beleidsevaluatie uit. Stel deze vast en stuur deze ter informatie aan de gemeenteraad. *Toelichting: een wettelijk vereiste is dat periodiek gerapporteerd wordt over het al dan niet bereiken van de in het VTH-beleid gestelde doelen. Daarnaast dient gerapporteerd te worden over de uitvoering van de activiteiten in verhouding tot de prioriteitstelling. Ten slotte dient gerapporteerd te worden over de uitvoering van de afspraken met andere bestuursorganen en organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving.*
2. Geef in het jaarverslag aan in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de in het beleid gestelde doelen. *Toelichting: In het jaarverslag is aangegeven in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de op de productbladen aangegeven doelen, maar niet hoe het behalen van deze doelen hebben bijgedragen aan de gestelde doelen in het VTH-beleid 2021-2024.*

Strategisch beleid

3. Formuleer in het VTH-beleid 2021-2024 concrete en meetbare doelstellingen op basis van de risicoanalyse en prioriteiten en laat deze doelen terugkomen in de uitvoeringsprogramma's, jaarverslagen en toekomstige periodieke beleidsevaluaties.

Operationeel beleid

4. Maak de personele en financiële middelen die **benodigd en beschikbaar** zijn voor het bereiken van de in het beleid geformuleerde doelen inzichtelijk en waarborg deze in de begroting. *Toelichting: De beschikbare capaciteit is voldoende geborgd in de begroting. Echter, het alleen opnemen van de beschikbare capaciteit is onvoldoende. Het is nodig om vanuit de doelen een inschatting te maken van de benodigde capaciteit om die doelen te bereiken en het is die benodigde capaciteit die moet worden geborgd in de begroting.*

Programma en organisatie

5. Stel het uitvoeringsprogramma voortaan tijdig vast zodat bij aanvang van het nieuwe jaar de uitvoering kan plaatsvinden volgens een actueel programma. Van belang is dat bij het schrijven van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma rekening kan worden gehouden met de conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag.

Voorbereiding, Uitvoering en Monitoring.

6. Draag zorg voor voldoende financiële en personele middelen om de in het uitvoeringsprogramma voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren en vul zo nodig deze middelen aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.
7. Evalueer jaarlijks in hoeverre de omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitscriteria (hoeveelheid fte's, opleiding, werkervaring, aanvullende kennis en frequentie) en rapporteer hierover aan de gemeenteraad.